A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2005. szeptember 8. *

A C-544/03. és C-545/03. sz. egyesített ügyekben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Conseil d'État (Belgium) a Bírósághoz 2003. december 23-án érkezett, 2003. december 8-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Mobistar SA** (C-544/03)

és

a **Commune de Fléron,**

illetve

a **Belgacom Mobile SA** (C-545/03)

és

a **Commune de Schaerbeek**

* Az eljárás nyelve: francia.

között folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, K. Lenaerts, N. Colneric (előadó), Juhász E. és M. Ilešič bírák,

főtanácsnok: P. Léger,
hivatalvezető: M.-F. Contet főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. január 20-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

— a Mobistar SA képviseletében Y. van Gerven, A. Vallery és A. Desmedt avocats,

— a Belgacom Mobile SA képviseletében H. De Bauw advocaat és P. Carreau avocat,

— a Commune de Fléron képviseletében M. Vankan avocat,

— a Commune de Schaerbeeck képviseletében J. Bourtembourg avocat,

— a belga kormány képviseletében A. Goldman és E. Dominkovits, meghatalmazotti minőségben,

— a holland kormány képviseletében H. G. Sevenster, meghatalmazotti minőségben,

— az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében J.-P. Keppenne, M. Shotter és L. Ström van Lier, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2005. április 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EK-Szerződés 59. cikkének (jelenleg, módosítást követően EK 49. cikk) és a távközlési piacokon történő teljes verseny megvalósítása tekintetében a 1996. március 13-i 96/19/EK bizottsági irányelvvel (HL L 74., 13. o.) módosított, a távközlési szolgáltatások piacának versenyéről szóló, 1990. június 28-i 90/388/EGK bizottsági irányelv (HL L 192., 10. o., a továbbiakban a 90/388 irányelv) 3c. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 A kérelmeket belgiumi székhelyű mobiltelefon-szolgáltatók, a Mobistar SA (a továbbiakban: Mobistar) és a Belgacom Mobile SA (a továbbiakban: Belgacom Mobile) által indított perekben terjesztették elő. E két szolgáltató a Commune de Fléron (Belgium), illetve a Commune de Schaerbeek (Belgium) által a mobiltávközlés szórásának céljára szolgáló oszlopokra, póznákra és antennákra, illetve kültéri antennákra kivetett adó megsemmisítését kéri.

3 A Bíróság elnökének 2004. március 4-i végzésével az eljárás írásbeli és szóbeli szakaszát illetően az ügyeket egyesítették.

A jogi háttér

4 Az EK-Szerződés 59. cikkének első bekezdése ekként rendelkezik:

„Az alábbiakban megállapított rendelkezéseknek megfelelően az átmeneti időszak alatt fokozatosan el kell törölni a Közösségen belüli szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó minden korlátozást a tagállamok olyan állampolgárai tekintetében, akik a Közösségnek nem abban a tagállamában telepedettek le, mint a szolgáltatást igénybe vevő személy."

5 Az EK-Szerződés 86. cikkének első bekezdése (jelenleg, módosítást követően az EK 82. cikk első bekezdése) szerint:

„A közös piaccal összeegyeztethetetlen és tilos egy vagy több vállalkozásnak a közös piacon vagy annak jelentős részén meglévő erőfölényével való visszaélése, amennyiben ez hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre."

6 Az EK-Szerződés 90. cikk (jelenleg, módosítást követően EK 86. cikk) szerint:

„(1) A közvállalkozások és az olyan vállalkozások esetében, amelyeknek a tagállamok különleges vagy kizárólagos jogokat biztosítanak, a tagállamok nem hozhatnak és nem tarthatnak fenn az e szerződéssel, különösen az annak 12. és 81–89. cikkében foglalt szabályokkal ellentétes intézkedéseket.

(2) Az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott, vagy a jövedelemtermelő monopólium jellegű vállalkozások olyan mértékben tartoznak e szerződés szabályai, különösen a versenyszabályok hatálya alá, amennyiben ezek alkalmazása sem jogilag, sem ténylegesen nem akadályozza a rájuk bízott sajátos feladatok végrehajtását. A kereskedelem fejlődését ez nem befolyásolhatja olyan mértékben, amely ellentétes a Közösség érdekeivel.

(3) A Bizottság biztosítja e cikk rendelkezéseinek alkalmazását, és szükség esetén megfelelő irányelveket vagy határozatokat intéz a tagállamokhoz."

7 A 90/388 irányelv 3a. cikkének értelmében:

„A 2. cikk második bekezdése szerinti követelményeken kívüli, a mobil- és személyi távközlő rendszerek engedélyéhez vagy általános engedélyekhez kötött feltételek esetén a tagállamok biztosítják a következőket:

(i) az engedélyezési feltételek csak olyan feltételeket tartalmazhatnak, amelyek az alapvető követelmények, valamint – a nyilvánosság által felhasznált rendszerek esetén – a 3. cikk szerinti kereskedelmi rendelkezések formáját öltő közszolgáltatási követelmények alapján indokoltak;

(ii) a mobilhálózat-üzemeltetők engedélyezési feltételeinek biztosítaniuk kell a közös tulajdonban lévő vezetékes és mobilhálózat-üzemeltetők közti áttekinthető és diszkriminációmentes magatartást;

(iii) az engedélyezési feltételek nem tartalmazhatnak indokolatlan műszaki korlátozásokat. A tagállamok különösen nem gátolhatják az engedélyek kombinációját vagy nem korlátozhatják az eltérő frekvenciákat használó különböző technológiák ajánlását ott, ahol többnormás berendezés rendelkezésre áll.

[...]" [nem hivatalos fordítás]

8 A 90/388 irányelv 3c. cikke ekként rendelkezik:

„A tagállamok gondoskodnak arról, hogy megszüntetik a mobil- és személyi távközlő rendszereket üzemeltetőkre a saját infrastruktúra létesítése, a harmadik felek által rendelkezésre bocsátott infrastruktúra igénybevétele és az infrastruktúra, egyéb eszközök és helyek közös használata tekintetében a vonatkozó valamennyi korlátozást, fenntartva, hogy ezen infrastruktúra használatát azon tevékenységekre korlátozzák, amelyekre az üzemeltetők engedélye vonatkozik." [nem hivatalos fordítás]

9 A 90/388/EGK irányelvnek a mobil- és a személyi távközlés tekintetében történő módosításáról szóló, 1996. január 16-i 96/2/EK bizottsági irányelv (HL L 20., 59. o.) illesztette be a 3a.–3c. cikkeket a 90/388 irányelv szövegébe. A 96/2 irányelv (1) preambulumbekezdésének megfelelően:

„figyelemmel arra, hogy mobil- és a személyi távközlésről szóló Zöld Könyv konzultációjáról szóló 1994. november 23-i bizottsági közlemény rögzítette azokat a jövőbeli szabályozási környezethez szükséges főbb intézkedéseket, amelyek e távközlő eszköz lehetőségeinek kihasználásához szükségesek; és hogy kifejezte annak szükségét, hogy az ágazatban valamennyi megmaradt kizárólagos és különleges jogot mielőbb meg kell szüntetni teljes körűen alkalmazva a Közösség versenyszabályait, és szükség szerint módosítva a legutoljára a 95/51/EK irányelvvel módosított [...] 90/388[...] irányelvet ;valamint, hogy másfelől áttekintette a mobilhálózat-üzemeltetőknek a saját hálózatuk működtetésére és fejlesztésére vonatkozó szabadságára, ideértve a háttérinfrastruktúra szabad megválasztására vonatkozó korlátozások annak érdekében történő megszüntetését, hogy folytassák az engedélyeikben meghatározott tevékenységüket; és hogy e megközelítést nélkülözhetetlennek tartotta a verseny jelenlegi torzulásainak leküzdéséhez, különösen ahhoz, hogy ezen üzemeltetők az ellenőrzésük alatt tartsák költségeiket". [nem hivatalos fordítás]

10 Az irányelv (4) preambulumbekezdése értelmében:

„figyelemmel arra, hogy több tagállam bizonyos mobiltávközlési szolgáltatásokban már biztosította a versenyt, és e szolgáltatásokra engedélyezési rendszereket vezetett be; arra, hogy számos tagállamban a kiadott engedélyek száma a szabad mérlegelésen alapuló eljárás miatt még korlátozott, vagy a távközlési szervezetekkel versengő üzemeltetők esetén olyan műszaki korlátozásoktól függ, mint a távközlési szervezetek által biztosított infrastruktúrán kívüli más infrastruktúra igénybevételének tilalma; [...]" [nem hivatalos fordítás]

11 Az irányelv (16) preambulumbekezdése ekként rendelkezik:

„[...] hogy ráadásul a mobilhálózat-üzemeltetők saját infrastruktúrájának saját maguk általi létrehozására vonatkozó korlátozások, és a harmadik személyek infrastruktúrájának használata lassítja a mobilszolgáltatások fejlődését, különösen azért, mert a hatékony pán-európai GSM-roaming közös jelzésrendszer alkalmazását feltételezi, és a távközlési szervezetek még nem mindenhol biztosítják e technológiát a Közösségen belül.

hogy az infrastruktúra biztosítására és felhasználására vonatkozó ilyen korlátozások korlátozzák a mobil- és személyi távközlési szolgáltatások más tagállami üzemeltetők által történő nyújtását, és összeegyeztethetetlen a Szerződés 59. cikkére tekintettel értelmezett 90. cikkel; hogy amennyiben a mobiltávbeszélő-szolgáltatások piacán folyó verseny akadályozott, mert a távközlési szervezet nem képes eleget tenni a mobilszolgáltató infrastrukturális igényének, vagy azt csak olyan díjak alapján képes megtenni, amelyek nem közelítik az érintett hálózat költségeit, e korlátozások óhatatlanul a távközlési szervezet által kínált vezetékes távbeszélő szolgáltatásnak kedveznek, amelyek tekintetében a legtöbb tagállam még mindig kizárólagos jogokat tart fenn; hogy valamely infrastruktúra biztosítására és használatára vonatkozó korlátozás sérti a Szerződés 86. cikkére tekintettel értelmezett 90. cikket; hogy következésképpen a tagállamoknak el kell törölniük e korlátozásokat, és az érintett mobilhálózat-üzemeltetőknek kérésre hátrányos megkülönböztetéstől mentesen hozzáférést kell biztosítaniuk a szükséges szűkös erőforrásokhoz annak érdekében, hogy létrehozzák a saját infrastruktúrájukat, ideértve a rádiófrekvenciákat". [nem hivatalos fordítás]

12 A távközlési szolgáltatások terén az általános és az egyedi engedélyekre vonatkozó közös szabályozási keretről szóló, 1997. április 10-i 97/13/EK európai parlamenti és

tanácsi irányelv (HL L 117., 15. o.) „Egyedi engedélyekkel kapcsolatos díjak és illetékek" elnevezésű 11. cikkének (1) bekezdése ekként rendelkezik:

„A tagállamok biztosítják, hogy az engedélyezési eljárások során a vállalkozásokra kivetett díjak kizárólagosan azt a célt szolgálják, hogy fedezzék az egyedi engedélyek kibocsátásával, intézésével, ellenőrzésével és végrehajtásával kapcsolatos igazgatási költségeket. Az egyedi engedélyeket terhelő díjaknak a szükséges munka mennyiségével arányosnak kell lenniük, és azokat megfelelően és kellően részletes formában nyilvánosságra kell hozni annak érdekében, hogy az információk könnyen hozzáférhetők legyenek." [nem hivatalos fordítás]

13 Az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások piacain belüli versenyről szóló, 2002. szeptember 16-i 2002/77/EK bizottsági irányelv (HL L 249., 21. o., magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 4. kötet, 178. o.), illetve az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Keretirányelv") (HL L 108., 33. o., magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 349. o.) hatályon kívül helyezte a 90/388, illetve a 97/13 irányelvet. Ezen irányelvek azonban az alapeljárást követően születtek.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A C-544/03. sz. ügy

14 Fléron önkormányzat tanácsa 1998. január 27-i ülésén elfogadta a mobiltávközlés szórásának céljára szolgáló oszlopok, póznák és antennák adóztatásáról szóló rendeletet. A rendelet 1998. január 1-je és 2000. december 31-e közötti 3 éves időszakra vezette be az adót. Az adó összege oszloponként, póznánként, illetve antennánként 100 000 BEF volt, amelyet ezek tulajdonosának kellett megfizetnie.

15 1999. április 12-én a Mobistar kérte a fenti rendelet hatályon kívül helyezését a Conseil d'État-tól.

16 A hatályon kívül helyezés alátámasztására előadott érveiben a Mobistar kifejtette, hogy a megtámadott rendelet korlátozza mobiltávközlési hálózatának fejlesztését, amely korlátozás tilos a 90/388 rendelet 3c. cikke alapján.

17 Tekintettel arra, hogy egyfelől a Conseil d'État az értelmezési nehézségeket felvető közösségi jogi norma alkalmazása nélkül nem tudott állást foglalni ezen érv megalapozottságát illetően, másfelől szintén felvetődik, hogy a kifogásolt adó mennyiben egyeztethető össze az EK 49. cikkel, a Conseil d'État akként határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Akként kell-e értelmezni az [EK] 49. cikket, hogy azzal ellentétes valamely nemzeti vagy helyi önkormányzati hatóságnak az engedélyekben meghatározott tevékenységek folytatása során használt mobil- és személyi távközlési infrastruktúrát megadóztató rendelkezése?

2) Ellentétes-e a [...] 90/388 irányelv 3c. cikkével valamely nemzeti vagy helyi önkormányzati hatóságnak az engedélyekben meghatározott tevékenységek folytatása során használt mobil- és személyi távközlési infrastruktúrát megadóztató rendelkezése a tekintetben, hogy e cikk »valamennyi korlátozás« felszámolásáról rendelkezik?"

A C-545/03. sz. ügy

18 Schaerbeek önkormányzat tanácsa 1997. október 8-i ülésén elfogadta a kültéri antennák adóztatásáról szóló rendeletet, amely módosította az ugyane szerv által a parabolaantennák adóztatására vonatkozóan hozott korábbi rendeletet. A rendelet az 1997 és 1999 közötti adóévekre vezette be az adót. A kültéri antenna kifejezésen itt nemcsak a parabolaantennákat, hanem a mobiltávközlési közvetítő, illetve egyéb antennákat is érteni kellett. A rendelet az adó összegét mobiltávközlési közvetítő antennánként 100 000 BEF-ben, parabola-, illetve egyéb antennánként 5000 BEF-ben határozta meg.

19 1997. december 19-én a Belgacom Mobile kérte a fenti rendelet hatályon kívül helyezését a Conseil d'État-tól.

20 A társaság keresete alátámasztására előadott egyik érvét a minőségi és korlátozásoktól mentes mobiltelefon-hálózat kiépítésére vonatkozó közösségi jogi rendelkezések, és különösen a 90/388 irányelv 3c. cikkének megsértésére alapozza.

21 Tekintettel arra, hogy a Conseil d'État értelmezési nehézségeket felvető közösségi jogi norma alkalmazása nélkül ezen érv megalapozottságát illetően szintén nem tudott állást foglalni, akként határozott, hogy az EK 234. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából a C-544/03. sz. ügyben feltett két kérdéssel azonos kérdést kell a Bíróság elé terjeszteni.

A szóbeli szakasz újbóli megnyitásáról

22 A holland kormány a Bíróság Hivatalánál 2005. május 2-án benyújtott beadványában kérte a Bíróságot, hogy az eljárási szabályzat 61. cikke alapján rendelje el a szóbeli szakasz újbóli megnyitását.

23 A holland kormány kérelme alátámasztására arra a főtanácsnoki indítványban előadott javaslatra mutat rá, miszerint a kérdésre adandó választ az előterjesztő bíróság által hivatkozott jogi alaptól eltérő jogi alapra, nevezetesen a 97/13 irányelvre kell helyezni, amelynek tárgyalására sem az írásbeli, sem a tárgyalás során előterjesztett észrevételekben egyik fél sem tért ki részletesen. E kormány észrevételeket kíván tenni e tekintetben.

24 Ebben a vonatkozásban szükséges felidézni, hogy az eljárási szabályzat 61. cikkének megfelelően a Bíróság hivatalból, a főtanácsnok vagy a felek kérelmére elrendelheti a szóbeli szakasz újbóli megnyitását, ha úgy véli, hogy a tényállás nincs kellően feltárva, vagy ha az ügyben olyan érv alapján kell dönteni, amely nem került megvitatásra a felek között (lásd a C-17/98. sz., Emesa Sugar ügyben 2000. február 4-én hozott végzés [EBHT 2000., I-665. o]., 18., a C-309/99. sz., Wouters és társai ügyben 2002. február 19-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-1577. o] 42. és a C-147/02. sz. Alabaster-ügyben 2004. március 30-án hozott ítélet [EBHT 2004., I-3101. o.] 35. pontját).

25 A Bíróság azonban a főtanácsnok meghallgatását követően úgy véli, hogy a jelen ügyben ismeri a feltett kérdés megválaszolásához szükséges valamennyi körülményt, és e körülményeket az előtte folyó vitában megtárgyalták. Következésképpen a szóbeli szakasz újbóli megnyitása iránti kérelmet el kell utasítani.

Az első kérdésről

26 Első kérdésében a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy az EK-Szerződés 59. cikkét (jelenleg, módosítást követően EK 49. cikk) akként kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes valamely nemzeti vagy helyi önkormányzati hatóságnak az engedélyekben meghatározott tevékenységek folytatása során használt mobil- és személyi távközlés infrastruktúráját megadóztató rendelkezése.

27 Jóllehet a közösségi jog jelenlegi állása szerint a közvetlen adók nem tartoznak a Közösség hatáskörébe, mindazonáltal a tagállamok a közösségi jog tiszteletben tartásával kötelesek gyakorolni e hatáskörüket (lásd a C-279/93. sz. Schumacker-ügyben 1995. február 14-én hozott ítélet [EBHT 1995., I-225. o.] 21., a C-436/00. sz., X és Y ügyben 2002. november 21-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-10829. o.] 32. és a C-9/02. sz., Lasteyrie du Saillant ügyben 2004. március 11-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-2409. o.] 44. pontját).

28 A szolgáltatásnyújtás szabadságát illetően a Bíróság már elismerte, hogy az e szabadságot korlátozó nemzeti adóügyi intézkedés tiltott intézkedésnek minősülhet függetlenül attól, hogy azt maga az állam vagy valamely helyi önkormányzat hozta-e (lásd e tekintetben a C-17/00. sz., De Coster ügyben 2001. november 29-én hozott ítélet [EBHT 2001., I-9445. o.] 26. és 27. pontját).

29 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Szerződés 59. cikke nemcsak a valamely más tagállamban letelepedett szolgáltatóval szemben a honossága alapján alkalmazott minden hátrányos megkülönböztetés eltörlését követeli meg, hanem minden korlátozás megszüntetését, még ha az különbségtétel nélkül vonatkozik a nemzeti és a más tagállamokból származó szolgáltatókra, abban az esetben, ha az alkalmas

arra, hogy akadályozza vagy még jobban zavarja a valamely más olyan tagállamban letelepedett szolgáltató tevékenységeit, ahol az jogszerűen nyújt hasonló szolgáltatásokat (a C-43/93. sz., Vander Elst ügyben 1994. augusztus 9-én hozott ítélet [EBHT 1994., I-3803. o.] 14. és a fent hivatkozott De Coster ügyben hozott ítélet 29. pontja).

30 Ezenkívül a Bíróság már kimondta, hogy a Szerződés 59. cikkébe ütközik minden olyan nemzeti szabályozás alkalmazása, amely a tagállamok közötti szolgáltatásnyújtást nehezebbé teszi, mint a tisztán egyetlen tagállamon belüli szolgáltatásnyújtás (lásd a fent hivatkozott De Coster ügyben hozott ítélet 30. pontját, az ott idézett ítélkezési gyakorlatot és 39. pontját).

31 Azonban nem tartoznak az EK-Szerződés 59. cikkének hatálya alá azon intézkedések, amelynek egyedüli hatása, hogy a szóban forgó szolgáltatások nyújtását illetően többletköltséget eredményeznek, és ugyanolyan módon érintik a tagállamok közötti, mint a tagállamon belüli szolgáltatásnyújtást.

32 Azon kérdést illetően, hogy az olyan adónak, mint amilyen az alapügyben felmerült, az önkormányzati hatóságok általi beszedése a fenti 59. cikkel összeegyeztethetetlen korlátozásnak minősül-e, hangsúlyozni kell, hogy ezen adók különbségtétel nélkül alkalmazandók az adott önkormányzat területén található mobiltávközlési létesítmények valamennyi tulajdonosára, és ezen intézkedések sem *de facto*, sem *de iure* nem érintik súlyosabban a külföldi üzemeltetőket, mint a belföldieket.

33 A szóban forgó adóügyi intézkedések nem teszik nehezebbé a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást a belföldinél. Kétségtelen, hogy az oszlopokat, póznákat és antennákat terhelő adó bevezetése megdrágíthatja a külföldről Belgiumba és Belgiumból külföldre történő mobiltelefon-beszélgetések díját. A belföldi telefonszolgáltatásokat azonban ugyanolyan mértékben sújtja az adónak az árakra gyakorolt esetleges hatása.

34 Meg kell jegyezni, hogy az ügy irataiból egyáltalán nem tűnik ki, hogy a helyi adók együttes hatása veszélyezteti mobiltelefon-szolgáltatások Belga Királyság és más tagállamok közötti nyújtásának szabadságát.

35 Azt a választ kell tehát adni az első kérdésre, hogy a Szerződés 59. cikkét akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes valamely nemzeti vagy helyi önkormányzati hatóságnak az egyedi, illetve általános engedélyekben meghatározott tevékenységek folytatása során használt mobil- és személyi távközlési infrastruktúrát megadóztató rendelkezése, amely különbségtétel nélkül alkalmazandó a belföldi és más tagállami szolgáltatókra, és ugyanolyan módon érinti a tagállamon belüli és tagállamok közötti szolgáltatásnyújtásokat.

A második kérdésről

36 Második kérdésében a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 90/388 irányelv 3c. cikke alá tartoznak-e a mobiltávközlési infrastruktúrára vonatkozó adójogi intézkedések.

37 Előzetesen meg kell állapítani, hogy a távközlési infrastruktúrára kivetett adó esetén az adókötelezettséget keletkeztető esemény nem a engedély kibocsátása. Ezért a tárgyalás során a Mobistar által hivatkozott 97/13 irányelv az alapügyre nem alkalmazandó.

38 Meg kell állapítani, hogy a tekintetben, hogy a 90/388 irányelv 3c. cikke előírja a mobil- és személyi távközlő rendszerek üzemeltetőit az infrastruktúra tekintetében terhelő „valamennyi korlátozás" felszámolását, e cikk nem zárja ki, hogy e korlátozások magukban foglalják a mobiltávközlési infrastruktúrára vonatkozó adózási intézkedéseket is.

39 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a közösségi jog valamely rendelkezésének értelmezésekor nem csupán annak szövegét kell figyelembe venni, hanem összefüggéseit és az általa alkotott szabályozás céljait is (lásd többek között a 292/82. sz. Merck-ügyben 1983. november 17-én hozott ítélet [EBHT 1983., 3781. o.] 12., a 337/82. sz., St. Nikolaus Brennerei ügyben 1984. február 21-én hozott ítélet [EBHT 1984., 1051. o.] 10. és a C-17/03. sz., Vereniging voor Energie, Milieu en Water és társai ügyben 2005. június 7-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-4983. o.] 41. pontját).

40 A 90/388 irányelv eredetileg a tagállamok által a távközlési szolgáltatások nyújtása céljából biztosított különleges, illetve kizárólagos jogok megszüntetéséről rendelkezett, azonban hatálya nem terjedt ki a mobiltávközlésre. Az irányelvet a 96/2 irányelvvel módosították annak érdekében, hogy kiterjesszék hatályát a mobil- és a személyi távközlésre.

41 Ez utóbbi irányelv célja olyan közösségi szabályozási keret létrehozása, amely biztosítja a mobil- és személyi távközlés lehetőségeinek kihasználását azáltal, hogy a lehető legteljesebb mértékben eltörli a különleges, illetve kizárólagos jogokat, megszünteti a mobilhálózatok üzemeltetői számára mind a verseny torzulásait, mind a hálózatok működtetésének és üzemeltetésének szabadságára vonatkozó korlátozásokat annak érdekében, hogy ezen üzemeltetők az engedélyükben meghatározott tevékenységüket folyatni tudják, és biztosítja ezen üzemeltetők számára költségeik minimalizálását (lásd a C-396/99. és C-397/99. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2001. október 16-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-7577. o.] 25. és a C-462/99. sz., Connect Austria ügyben 2003. május 22-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-5197. o.] 96. pontját).

42 A 96/2 irányelv az EK-Szerződés 90. cikkének (3) bekezdésén alapul. Ebből következően a 90/388 irányelv 3c. cikke kizárólag a Szerződés 90. cikkével összeegyeztethetetlen korlátozásokra vonatkozik.

43 A 96/2 irányelv (16) preambulumbekezdése szerint ezen irányelv elfogadásakor figyelembe vették azt a körülményt, hogy a mobil távbeszélő szolgáltatások piacán

folyó verseny akadályokba ütközik, mivel a távközlési szervezetek képtelenek kielégíteni mobilszolgáltatók infrastrukturális igényeit, és a tagállamok többsége kizárólagos jogokat tartott fenn e szervezetek részére. Abból a megállapításból kiindulva, hogy az infrastruktúra biztosítására és használatára vonatkozó korlátozás sérti az EK-Szerződés 86. cikkére tekintettel értelmezett 90. cikket, a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a tagállamoknak el kell törölniük e korlátozásokat, az érintett mobilhálózat-üzemeltetők kérésre hátrányos megkülönböztetéstől mentesen hozzáférést kell biztosítaniuk a szükséges szűkös erőforrásokhoz annak érdekében, hogy létrehozzák a saját infrastruktúrájukat, ideértve a rádiófrekvenciákat

44 Ebből következően a 90/388 irányelv 3c. cikkében említett korlátozásokat az jellemzi, hogy egyfelől a hagyományos üzemeltetők különleges, illetve kizárólagos jogaihoz kapcsolódnak, másfelől a szükséges szűkös erőforrásokhoz történő hátrányos megkülönböztetéstől mentes hozzáférés biztosításával megszüntethetők.

45 Ekképpen a 96/2 irányelv (4) preambulumbekezdésében példálódzóan említett korlátozáshoz hasonló korlátozásokról van szó, így arról, hogy a kibocsátott engedélyek számát szabad mérlegelés alapján korlátozzák, vagy a távközlési szervezetekkel versengő üzemeltetők esetén az engedély kibocsátását olyan műszaki korlátozásoktól teszik függővé, mint pl. a távközlési szervezetek által biztosított infrastruktúrától eltérő infrastruktúra használatának tilalma.

46 Ezen túlmenően a 90/388 irányelv 3c. cikkének szűk értelmezése szerint csak azon intézkedések tartoznak a korlátozás fogalma alá, amelyek érzékelhetően érintik a piaci versenyt.

47 A 90/388 irányelv 3c. cikke azonban nem vonatkozik azokra a nemzeti intézkedésekre, amelyek különbségtétel nélkül alkalmazandók valamennyi mobiltelefon-szolgáltatóra, és amelyek közvetlenül vagy közvetve nem részesítik előnyben

a különleges, illetve kizárólagos jogokkal a múltban, illetve jelenleg is rendelkező üzemeltetőket a versenyhelyzetbe került új üzemeltetőkhöz képest.

48 A kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy megbizonyosodjon arról, hogy e feltételek e jelen ügyben teljesülnek-e.

49 Vizsgálódása során a kérdést előterjesztő bíróságnak meg kell vizsgálnia az adók hatását, különös figyelemmel arra, hogy az érintett üzemeltetők mikor léptek a piacra. Bebizonyosodhat, hogy a különleges, illetve kizárólagos jogokkal a múltban, illetve jelenleg is rendelkező üzemeltetők más üzemeltetőket megelőzően kerültek olyan helyzetbe, amelyben megtérültek a hálózat kiépítésével kapcsolatos költségeik. Ugyanis az a tény, hogy a piacra lépő üzemeltetőket közszolgáltatási kötelezettség, ezen belül pedig területi lefedettségre vonatkozó kötelezettség terheli, a költségek felmerülése szempontjából hátrányosabb helyzetbe hozhatja ezen üzemeltetőket a hagyományos üzemeltetőkkel szemben.

50 A fentiek összességéből következően azt a választ kell adni a második kérdésre, hogy nem tartoznak a 90/388 irányelv 3c. cikkének hatálya alá a mobiltávközlés infrastruktúrájára vonatkozó adójogi intézkedések, kivéve ha ezen intézkedések közvetlenül vagy közvetve előnyben részesítik a különleges, illetve kizárólagos jogokkal a múltban, illetve jelenleg is rendelkező üzemeltetőket az új üzemeltetőkhöz képest, és azok érzékelhetően érintik a piaci versenyt.

A költségekről

51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a

költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) **Akként kell értelmezni a Szerződés 59. cikkét, hogy azzal nem ellentétes valamely nemzeti vagy helyi önkormányzati hatóságnak az egyedi, illetve általános engedélyekben meghatározott tevékenységek folytatása során használt mobil- és személyi távközlési infrastruktúrát megadóztató rendelkezése, amely különbségtétel nélkül alkalmazandó a belföldi és más tagállami szolgáltatókra, és ugyanolyan módon érinti a tagállamon belüli és tagállamok közötti szolgáltatásnyújtásokat.**

2) **Nem tartoznak a távközlési piacokon történő teljes verseny megvalósítására vonatkozóan a 90/388/EGK irányelv módosításáról szóló, 1996. március 13-i 96/19/EK bizottsági irányelv által módosított a távközlési szolgáltatások piacának versenyéről szóló, 1990. június 28-i 90/388/EGK bizottsági irányelv 3c. cikkének hatálya alá a mobiltávközlési infrastruktúrára vonatkozó adójogi intézkedések, kivéve, ha ezen intézkedések közvetlenül vagy közvetve előnyben részesítik a különleges, illetve kizárólagos jogokkal a múltban, illetve jelenleg is rendelkező üzemeltetőket az új üzemeltetőkhöz képest, és azok érzékelhetően érintik a piaci versenyt.**

Aláírások